

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys remissyttrande över betänkandet Straffrättsligt skydd för barn som bevittnar brott mellan närstående samt mot uppmaning och annan psykisk påverkan att begå självmord (SOU 2019:32, Ju2019/02172/L5)

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys (Vårdanalys) har enligt sin instruktion till uppgift att ur ett patient-, brukar-, och medborgarperspektiv följa upp och analysera verksamheter och förhållanden inom hälso- och sjukvård, tandvård och omsorg. Det är från detta perspektiv som Vårdanalys yttrande tar sin utgångspunkt.

Vårdanalys välkomnar att utredningen tar upp ett antal frågor som är viktiga ur ett patient- och brukarperspektiv. Nedan yttrar vi oss över några delar av betänkandet.

7.2.3 Socialtjänsten

Vårdanalys delar i vissa avseenden den problembild som beskrivs vad gäller socialtjänstens arbete med skydd och stöd till barn som bevittnar brott mellan närstående. I likhet med vad utredningen beskriver tyder resultaten i vår rapport Lika läge för alla? (rapport 2018:10) på att utredningar rörande barn i vissa fall avslutas utan beslut om insats på grund av avsaknad av samtycke. Resultaten tyder också på att det kan finnas vissa omotiverade skillnader i tillgången till insatser för barn. När det gäller det som utredningen tar upp om barnets röst, kan det nämnas att resultaten i vår rapport väcker frågan om socialtjänsten involverar barnet och tillmäter dess åsikter och inställning den betydelse som krävs. Våra resultat tyder dessutom på att det är stora skillnader i barnens delaktighet i förhållande till bakgrund, ålder och bostadsort.

7.2.4 Hälso- och sjukvården

Vårdanalys understryker att det är viktigt att barn får adekvat stöd och hjälp efter behov inom hälso- och sjukvården. I sammanhanget kan det nämnas att Vårdanalys arbetar med ett projekt med syftet att öka kännedomen om vilka dimensioner unga med psykisk ohälsa och social problematik anser viktiga vid kontakter med socialtjänst, elevhälsa och övrig hälso- och sjukvård med fokus på samordning. Genom att beskriva hur unga vuxna uppfattar att samordningen fungerade mellan de olika insatserna när de själva var i skolåldern och hur de önskar att kontakterna med verksamheterna hade fungerat, avser Vårdanalys bidra med kunskap som kan ligga till grund för utvecklingsarbetet av samordningen mellan berörda verksamheter. Vi avser publicera en rapport om detta under hösten 2020.

10.2.11 Ytterligare sätt att stärka den rättsliga ställningen för barn generellt

Vårdanalys instämmer i utredningens bedömning att det behövs ytterligare åtgärder, utöver den föreslagna kriminaliseringen, för att stärka omhändertagandet av barn som bevittnar våld eller andra brottsliga handlingar mellan närstående och av barn som utsätts för övergrepp av närstående.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Jean-Luc af Geijerstam. Juristen Nadja Zandpour har varit föredragande. Stabschef/chefsjurist Karin Nylén har deltagit i handläggningen.

Jean-Luc af Geijerstam

Nadja Zandpour